

Ciutats científiques al segle XXI: cap a una bombolla tecnològica?

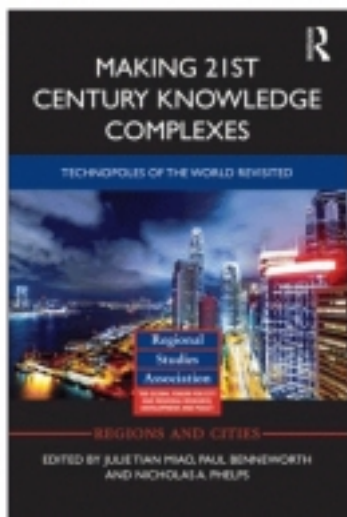
Published by [Interacció](#) [1] on 19/09/2017 - 09:05 | Last modification: 05/02/2026 - 15:18

Julie Tian Miao, [Paul Benneworth](#) [2] i Nicholas A. Phelps | [Routledge](#) [3]

L'any 1994, Manuel Castells i Peter Hall van escriure «Technopoles of the world», una obra que situava els nous **complexos tecnològics sorgits en entorns urbans** a finals del segle XX com a nodes d'una extensa xarxa d'estructures dedicades al **desenvolupament científic, econòmic i territorial de les ciutats i regions globals a través de la innovació**.

Avui dia, **la proliferació de parcs tecnològics i ciutats científiques a imatge de Silicon Valley** fa necessària una revisió d'aquesta obra per analitzar els **conflictes** que s'han originat al llarg dels darrers anys en la formació d'aquests centres, **lligats a les polítiques de construcció de la ciutat** i planificació urbana en la societat del coneixement. En el llibre «**Making 21st century knowledge complexes. Technopoles of the world revisited**» diversos autors exploren de manera crítica les característiques de les **tecnòpolis contemporànies** i s'hi assenyalen els reptes que impliquen des de **tres perspectives**:

a) **La gestió de les sinergies** que es generen (o no) en l'àmbit de la innovació. En el capítol 2, s'analitza el **potencial emprenedor de les universitats** nord-americanes i la seva controvertida **relació amb el sector privat** a l'hora de produir interaccions i beneficis a llarg termini; en els capítols 3 i 4 es reformula la **qüestió de la localització i la proximitat** social, organitzativa, estratègica i física com a factors determinants per a la construcció de xarxes efectives entre actors locals i externs en ciutats europees com Aarhus, Dublin o Eindhoven, i en el capítol 5 es descriuen les **estratègies de partenariat i finançament** de ciutats immerses en l'anomenada «tercera onada de les ciutats científiques», com ara Brisbane i Barcelona.

b) La governança com a factor d'equilibri necessari (o no) per regular els interessos competitius del mercat. Els capítols 6, 7 i 8 estudien els mecanismes de governança de l'England Science City Project, el Taiwan's Hsinchu Project i les àrees suburbanes de Madrid i Lisboa, respectivament, parant atenció a les **estratègies de les polítiques públiques locals i nacionals en el marc de l'economia cognitiva**, centrades en operacions de regeneració urbana d'antigues àrees industrials. Destaquem especialment el capítol 9, en què es discuteix el «**model Barcelona**» per a la innovació i el creixement econòmic a través del desenvolupament urbanístic, així com l'escassa capacitat d'inversió del sector privat en els **parcs científics espanyols**.

c) Els nous mecanismes d'avaluació indispensables (sí o sí) per mesurar l'èxit en la implementació dels centres tecnològics, a llarg termini. Els capítols 10, 11, 12 i 13 mostren els **entrebancs i els fracassos ocorreguts en la construcció de diversos parcs científics i tecnològics** a Espanya, la Xina, Malàisia i Àustria, i la recurrent **manca de dades** en la recerca sobre el seu funcionament i **impacte econòmic, social o cultural**.

Tenint presents aquestes qüestions, es fa evident que **els projectes de desenvolupament urbà basats en el coneixement** (KBUD, de l'anglès «knowledge-based urban development») que impulsen la innovació científica i tecnològica urbana **impliquen un nombre molt divers i heterogeni d'actors i d'escenaris**, els quals condicionen la seva governança i, en últim terme, el seu èxit.

Això ens pot fer reflexionar sobre la naturalesa dels conflictes que experimenta l'àmbit de la cultura, igualment, en la construcció de la ciutat: quins efectes ha tingut el desenvolupament de les **indústries culturals i creatives** en les ciutats i regions globals? Són adequades i suficients les sinergies entre els actors que promouen els **clústers i districtes culturals i l'economia d'aglomeració**? Existeix una instrumentalització de la cultura i la tecnologia per implementar **processos de regeneració urbana i creixement econòmic**? De tot plegat en parlarem a **Interacció 17**.

Podeu consultar aquest [llibre](#) [4] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [5]

[Inicieu sessió](#) [6] o [registreu-vos](#) [7] per a enviar comentaris

Tags: desenvolupament territorial

Tags: equipaments culturals

Tags: valor públic de la cultura

Tags: planificació cultural

Tags: innovació cultural

- [8]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2017/ciutats-cientifiques>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=kw&q=Paul%20Benneworth&sort_by=pubdate_dsc&limit=au:Benneworth,%20Paul

[3] <https://www.routledge.com/Regions-and-Cities/book-series/RSA>

[4] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45801>

[5] <http://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>

[6] <http://interaccio.diba.cat/>

[7] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[8] <https://interaccio.diba.cat/node/7194>

